

Inleiding op de tentoonstelling 'De Terugkeer van het Lam'

Ben De Vriendt

De berichtgeving in de binnen- en buitenlandse media de afgelopen dagen hebben nog maar eens aangetoond dat er in het van Eyck jaar en bij uitbreiding het hele Vlaamse Meesters project maar 1 hoofdrolspeler is: het Lam Gods.

In oktober krijgt het Lam Gods een nieuwe plek in de kathedraal. Op het eerste zicht zou je het niet zeggen, maar een groot deel van de kathedraal is momenteel herschapen tot bouwwerf. We zijn druk bezig met de realisatie van het nieuwe bezoekerscentrum.

--

Maar we zijn natuurlijk in het van Eyck jaar aanbeland, een feestjaar, en dan zou het wel jammer zijn dat het feest in de kathedraal pas in oktober losbarst.

We wilden daarom ook in die overgangperiode een project realiseren, waarbij we onze hoofdrolspeler omringen met **waardige bijrollen**.

We hebben het niet té ver gezocht. We hebben het ook niet té groot gemaakt. Het was een evenwichtsoefening waarbij we hedendaagse kunst integreren in de kathedraal, maar niet laten domineren, de kathedraal moet de kathedraal blijven.

--

Dat we **Kris Martin** zouden uitnodigen stond min of meer in de sterren geschreven.

We kunnen het onmogelijk zien vanaf hierbinnen en ook niet meer van buiten want het is donker, maar het kruis op de toren van de kathedraal werd gemaakt en geschonken door Kris in 2010.

In 2012 was hij samen met Jan Hoet één van de bezielers van de fel gesmaakte tentoonstelling Sint-Jan.

En vorig jaar nog had Kris hier zijn eigen expo. Meest opvallend toen, vooral voor bezoekers aan het Lam Gods, was de spiegel die Kris aanbracht in de plaats van de kopie van de kopie van het paneel van de rechtvaardige rechters. Maar wat mij het meest is bijgebleven, is mss wel zijn eenvoudigste ingreep hier. Het bevestigen van een ring aan één van de pilaren van de kathedraal, waar je als bezoeker zelf je vinger kon instoppen en één wordt met de kathedraal. Het staat voor mij ook symbool voor de connectie van Kris met deze plaats.

We hebben 1 werk van Kris geselecteerd, een werk dat al de halve wereld heeft afgereisd, maar nog niet in Gent te zien was, **Altar**, een stalen replica van het Lam Gods.

Mochten er Oostendenaren zijn onder ons of mensen met een tweede verblijf in Oostende, geen paniek, het is een ander exemplaar. Dat van jullie staat er nog.

Altar is opgevat als een tableau vivant. Kris Martin nodigt ons uit om door het frame van het lam gods te kijken naar de wereld rondom ons. Met 'Altar' maakt Kris het dagdagelijkse net dat beetje exotischer en poëtischer.

Eind 2018 rolde een persbericht binnen van minister van Cultuur Sven Gatz waarin hij 27 beurzen toekent om kennisoverdracht tussen meesters en leerlingen te stimuleren. onder meer Afghaans borduren en traditioneel jenever stoken, maar onze aandacht werd vooral getrokken door het project '**Als ich can**', een overlevering van traditionele olieverftechnieken in functie van het vinden van een nieuwe toepassing, met meester Sophie Kuijken en leerling Lies Caeyers uit Gent. 'Als ich can' is een verwijzing naar Van Eycks bekende opschrift wat betekent: naar mijn beste kunnen.

Na een ontmoeting in de kathedraal raakten we overtuigd dat het de moeite loonde om de resultaten van dat traject tentoon te stellen in het van Eyck jaar, maar evenzeer om enkele werken van de meester Sophie Kuijken op te nemen. Ik heb er van hier een schitterend zicht op. Draai maar even de hoofden naar achteren, er zijn 5 werken te zien aan de pilaren en eentje links bij de ingang.

Sophie Kuijken schildert in de traditie van onze Vlaamse Meesters.

De wereldvreemde en ambiguë figuren die haar oeuvre bevolken zijn geen portretten van echte mensen zoals bijvoorbeeld Jan van Eyck ze schildere, maar ze zijn het resultaat van de talloze anonieme foto's die ze via het internet verzamelt. Ze trekken aan en stoten af. Ze fascineren.

Door het weglaten van elke verwijzing naar persoonlijk verhaal, plaats of tijd toont Sophie Kuijken ons het ondoorgrondelijke mysterie van onze aanwezigheid. En ook de bijschriften bij de werken zullen je niet veel verder helpen. Het zijn afkortingen waarbij enkel Sophie weet waarvoor ze staan.

--

Terug naar over naar het project 'Als ich can'. Gedurende een jaar, enkele namiddagen per maand bracht Sophie Kuijken haar schilder technieken over aan **Lies Caeyers**, kunstenaar uit Gent die zich al heel lang wou bekwamen in het schilderen op de ambachtelijke manier. In plaats van een appelsien of een banaan te schilderen ging ze op zoek naar microscopische afbeeldingen van zaden. En niet veel later vielen alle puzzelstukjes samen. Lies selecteerde zaden van planten die voorkomen op het Lam Gods. De monochrome, éénkleurige, beelden werden rechtstreeks geprint op hout en dienden net als de grisailles bij van Eyck als onderlaag waarop vervolgens kleur werd toegevoegd door het zorgvuldig opbouwen van verschillende lagen olieverf.

U vindt de werken van Lies in de kapel naast de shop.

Ik eindig met te zeggen, heb geen schrik en kijk zo meteen eens diep in de ogen van het Lam Gods, maar omdat we niet allemaal tegelijkertijd binnen kunnen, start gerust met de werken van Kris, Sophie en Lies. Dank U.